

SYLABUS ZAJĘĆ

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu:

Auksologia i metody oceny zdrowia dziecka

2. Kod zajęć/przedmiotu:

3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **obowiązkowy**

4. Kierunek studiów: **Biologia i zdrowie człowieka, studia stacjonarne**

5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **I stopień**

6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): **ogólnoakademicki**

7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **II**

8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h CW):

Wykłady: 15 godzin

Ćwiczenia: 30 godzin

9. Liczba punktów ECTS: **4**

10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia

prof. UAM dr hab. Zbigniew Czapla, czapla@amu.edu.pl

dr Magdalena Durda-Masny

11. Język wykładowy: **polski**

12. Zajęcia/przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): **nie**

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

(i) zapoznanie studentów z wzorcami wzrastania i rozwoju dziecka w okresie od narodzin do osiągnięcia dojrzałości biologicznej, czynnikami warunkującymi te procesy oraz metodami oceny rozwoju i zdrowia dziecka,

(ii) wyćwiczenie umiejętności analizy danych antropometrycznych do wyznaczania indywidualnych trajektorii wzrastania, interpretacji uzyskanych wyników z uwzględnieniem zmiennych środowiskowych oraz ewentualnych odstępstw od prawidłowego rozwoju.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Znajomość podstawowych zagadnień dotyczących rozwoju biologicznego człowieka.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
Efekt_01	interpretuje złożoność procesu wzrastania i rozwoju fizycznego dziecka w zależności od współdziałania czynników genetycznych z czynnikami środowiska życia	K_W04, K_W07, K_U03, K_U04, K_U05, K_K01, K_K02, K_K04, K_K05, K_K06
Efekt_02	objaśnia specyfikę faz rozwojowych dziecka w ujęciu całego życia oraz na tle rozwoju innych ssaków	K_W09, K_U05, K_K06
Efekt_03	opisuje adaptabilne i adiustacyjne zmiany w rozwoju fizycznym człowieka w zależności od zmieniających się warunków życia	K_W07
Efekt_04	dobiera odpowiednie metody analizy danych antropometrycznych, oceny indywidualnych trajektorii wzrastania, wyznaczania populacyjnych norm rozwojowych, prognozowania rozwoju dziecka w zależności od warunków życia	K_W07, K_U02, K_U03, K_K01, K_K05, K_K06

Efekt_05	rozumie znaczenie auksologii w badaniach etiologii niektórych chorób wieku rozwojowego, w szczególności tzw. chorób cywilizacyjnych	K_W14, K_K01, K_K02
Efekt_06	krytycznie analizuje piśmiennictwo specjalistyczne, w tym w języku angielskim oraz wyciąga wnioski w oparciu o dostępną literaturę	K_U09
Efekt_07	jest otwarty na stawianie i rozwiązywanie nowych problemów, zna i przestrzega surowe zasady etyczne w badaniach biomedycznych z udziałem ludzi	K_U05, K_U06, K_U09, K_K03
Efekt_08	potrafi pracować w grupie i kierować pracami niewielkiego zespołu w zakresie oceny rozwoju fizycznego dziecka	K_U10, K_U09, K_K04, K_K05, K_K06

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Auksologia człowieka - definicja, przedmiot i zakres badań, historia badań, powiązania z innymi dyscyplinami; holistyczna perspektywa badań auksologicznych.	Efekt_01
Ewolucja ludzkiego wzorca wzrastania.	Efekt_01, Efekt_02
Zmiany fizyczne zachodzące w organizmie człowieka od narodzin do osiągnięcia dojrzałości biologicznej. Okresy krytyczne w ontogenezie człowieka i ich znaczenie dla zdrowia w okresie dzieciństwa i adolescencji	Efekt_01, Efekt_02
Genetyczne i środowiskowe uwarunkowania rozwoju dziecka: norma reakcji, plastyczność rozwojowa, plastyczność fenotypowa, neuroendokryny mechanizm regulacji rozwoju, rola czynników środowiskowych.	Efekt_01, Efekt_03
Krzywa wzrastania, kanalizacja rozwoju i wzrastanie catch-up. Matematyczne modele wzrastania wysokości i masy ciała, możliwości interpretacyjne w prognozowaniu rozwoju dziecka.	Efekt_04, Efekt_06
Antropometryczne metody oceny zdrowia dziecka: siatki centylowe cech somatycznych, fizjologicznych i funkcjonalnych; metody oceny wad postawy i innych nieprawidłowości generowanych przez zmiany cywilizacyjne.	Efekt_04, Efekt_06, Efekt_07, Efekt_08
Auksologia w badaniach etiologii niskorostości, zaburzeń odżywiania, wybranych chorób genetycznych i nieprawidłowości rozwojowych człowieka.	Efekt_05, Efekt_06, Efekt_07

5. Zalecana literatura

Wydawnictwa książkowe (wybrane fragmenty wskazane przez prowadzącego)

1. Wolański N.: Rozwój biologiczny człowieka. Podstawy auksologii, gerontologii i promocji zdrowia (wyd. 8), Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2012
2. Wolański N.: Ekologia człowieka t.2 Ewolucja i dostosowanie biokulturowe, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2006
3. Rybakowa M: Endokrynologia wieku rozwojowego, cz.1. Auksologia, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, 1994
4. Noël Cameron, Barry Bogin (red.): Human Growth and Development (2nd edition), Academic Press, 2012
5. Bruce R. Korf: Genetyka człowieka: rozwiązywanie problemów medycznych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2003

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	45	0
Praca własna studenta		
Przygotowanie do zajęć	20	0
Czytanie wskazanej literatury	20	0
Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	15	0
Przygotowanie projektu		0
Przygotowanie pracy semestralnej		0
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20	0
SUMA GODZIN	120	0
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	4	0

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM

bardzo dobry (bdb; 5,0): Formujące: znakomita wiedza (100%), obecność na wszystkich zajęciach, znakomite przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, aktywność na zajęciach ćwiczeniowych, znakomita praca w grupie, znakomite merytorycznie i starannie przygotowane raporty z zadań na ćwiczeniach. Podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe z ćwiczeń i egzamin ustny z wykładu.

dobry plus (+db; 4,5): Formujące: bardzo dobra wiedza (85%), obecność na wszystkich zajęciach, bardzo dobre przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, aktywność na zajęciach ćwiczeniowych, bardzo dobra praca w grupie, bardzo dobre merytorycznie i starannie przygotowane raporty z zadań na ćwiczeniach. Podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe z ćwiczeń i egzamin ustny z wykładu.

dobry (db; 4,0): Formujące: dobra wiedza (75%), obecność na wszystkich zajęciach, dobre przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, aktywność na zajęciach ćwiczeniowych, dobra praca w grupie, dobre merytorycznie i starannie przygotowane raporty z zadań na ćwiczeniach. Podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe z ćwiczeń i egzamin ustny z wykładu.

dostateczny plus (+dst; 3,5): Formujące: mniej niż dobra wiedza (65%), obecność na prawie wszystkich zajęciach, satysfakcjonujące przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, umiarkowana aktywność na zajęciach ćwiczeniowych, dobra praca w grupie, umiarkowanie dobre merytorycznie i starannie przygotowane raporty z zadań na ćwiczeniach. Podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe z ćwiczeń i egzamin ustny z wykładu.

dostateczny (dst; 3,0): Formujące: zadowalająca wiedza (40-50%), obecność na prawie wszystkich zajęciach, zadowalające przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, zadowalająca aktywność na zajęciach ćwiczeniowych, zadowalająca praca w grupie, zadowalające merytorycznie i formalnie przygotowane raporty z zadań na ćwiczeniach. Podsumowujące: kolokwium zaliczeniowe z ćwiczeń i egzamin ustny z wykładu.

niedostateczny (ndst; 2,0): Formujące: brak wystarczającej wiedzy (<40%), nieobecność na zajęciach, brak przygotowania merytorycznego do zajęć ćwiczeniowych, bierny udział w zajęciach ćwiczeniowych, brak współpracy w grupie, niski poziom merytoryczny i formalny raportów z zadań na ćwiczeniach.